10 fen. | 10 fen.

DZIENNIK PORANNY

CENY OGŁOSZEŃ: [illegible] Drobne ogłoszenia [illegible] 16 (dopusz- [illegible] słowa).

Rok I. | Nr. 88.

Kraków, sobota 15 czerwca 1940 r.

Nadesłane a nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy [illegible] przesyłki zwrotnej. — Prenumerata mies.: 2.25 Rm z odnoszeniem do domu 2.50 Rm.

Paryż w rękach niemieckich

Wojska niemieckie wmaszerowały do stolicy Francji.

Zupełne załamanie się całego frontu francuskiego od Kanału Angielskiego do Linji Maginota. Zajęcie Hawru.

Główna Kwatera Wodza, 14 czerwca. **Naczelna komenda armji niemieckiej komunikuje:**

Zupełne załamanie się całego frontu francuskiego od Kanału Angielskiego do Linji Maginota pod Montmedy przekreśliło pierwotny plan dowództwa francuskiego, które chciało bronić stolicy Francji. Skutkiem powyższych faktów Paryż został uznany za miasto otwarte.

W chwili obecnej zwycięskie wojska niemieckie zajmują Paryż.

Upadek Paryża został podany również do wiadomości przez angielską agencję Reutera.

Tracąc Paryż traci Francja jeden z najważniejszych ośrodków przemysłu zbrojeniowego i całej francuskiej gospodarki.

Mimo wielkich usiłowań, zmierzających do koncentracji przemysłu znaczne części francuskiego przemysłu zbrojeniowego pozostały w Paryżu względnie w jego najbliższych okolicach.

Francja traci wraz z Paryżem połowę pojemności wytwórczości silników samolotowych i ponad połowę fabrykacji części składowych samolotów. Wielkie znaczenie posiada również fakt, że w paryskim okręgu przemysłowym znajdowało się ponad połowę fabryk samochodów oraz czołgów.

Paryż był pozatem siedzibą ważnych gałęzi specjalnych przemysłu. Tak np. w paryskim okręgu przemysłowym znajdowała się przeważająca część fabryk wyrabiających łożyska kulkowe.

Na siłę produkcyjną kraju wywrze niewątpliwie ogromny wpływ także i ubytek połowy zdolności wytwarzania narzędzi i maszyn fabrycznych, których fabryki znajdują się w Paryżu. Także i przemysł chemiczny Francji posiadał najważniejsze zakłady właśnie w Paryżu. Wreszcie w Paryżu znajdowały się fabryki broni i amunicji.

Ponieważ w Paryżu były zcentralizowane władze i placówki zarządzające, które obecnie uciekły, względnie skutkiem obsadzenia przez wojska niemieckie zostały unieruchomione, przeto do całego aparatu kierowniczego zakradło się zamieszanie, tak, że cały ten aparat jest niezdolny do pracy.

Pozatem należy się liczyć z tem, że odpadnięcie sześć miljonów zgórą liczącego paryskiego okręgu przemysłowego, poważnie zaważy na zakładach przemysłowych położonych na prowincji francuskiej, ponieważ brak dostaw pewnych specjalnych wyrobów paryskich musi odbić się na dalszej produkcji innych zakładów. — Strata paryskiego okręgu przemysłowego w każdym razie stanowi decydujące osłabienie francuskiej siły gospodarczej i zbrojeniowej.

Frontowy atak na linję Maginota.

Główna Kwatera Wodza 14 czerwca. Naczelna Komenda armji niemieckiej komunikuje:

Drugi okres potężnej kampanji na Zachodzie został zwycięsko zakończony. Siła oporu francuskiego frontu północnego załamała się. Somma została na szerokim froncie przekroczona poniżej Paryża. Hawr został zdobyty.

Na całym froncie od Paryża aż do Linji Maginota pod Sedanem nieprzyjaciel znajduje się w pełnym odwrocie.

Na wielu miejscach niemieckie dywizje pancerne i zmotoryzowane przebiły się przez cofające się wojska koalicyjne i przegoniły je. Nieprzyjaciel cofa się, porzucając całe swoje uzbrojenie. Dywizje piechoty przełamały stanowiska obronne Paryża. Nieprzyjacielskie siły już nie wystarczyły do obrony stolicy Francji. Od dzisiejszego przedpołudnia odbywa się wmarsz wojsk niemieckich do Paryża.

Na wschód od Marny zdobyto Vitry-le-Francois, osiągając brzeg południowy Lasu Argońskiego. Pasmo 304 na północny wschód od Verdun zostało we czwartek wieczorem zdobyte szturmem, Montmedy, ważny fort Linji Maginota, również zdobyto.

Obecnie rozpoczął się trzeci okres pościgu za nieprzyjacielem, okres ostatecznego zniszczenia przeciwnika.

W piątek rano wojska niemieckie przystąpiły na froncie Saary do frontalnego ataku na Linję Maginota.

Mimo przeszkód, wynikających z niepomyślnego stanu pogody, wzięły udział w walkach na lądzie liczne eskadry samolotów wszelkich rodzajów. Miejsca koncentracji wojsk, kolumny marszowe i transportowe na zapleczu nieprzyjaciela zostały skutecznie zbombardowane i ostrzelane z karabinów maszynowych, zniszczono lotniska, dworce i linje kolejowe zwłaszcza w rejonie na wschód od Marny.

Na wybrzeżu pod Hawrem udało się zatopić dwa transportowce, trzy dalsze odniosły poważne uszkodzenia, w tem jeden okręt pojemności 10.000 ton. Artylerja przeciwlotnicza zatopiła na północ od Hawru sześć nieprzyjacielskich okrętów transportowych, uszkodziła trzy dalsze bardzo znocznie i zmusiła do odwrotu angielski kontrtorpedowiec.

Straty nieprzyjaciela w powietrzu wynosiły w dniu 13 czerwca 19 samolotów, trzy zostały zestrzelone w powietrzu, trzy przez artylerję przeciwlotniczą, a reszta została zniszczona na ziemi. — Dwa samoloty niemieckie zaginęły.

Jedna niemiecka łódź podwodna zatopiła w dniu 13 czerwca brytyjski krążownik pomocniczy „Scotstoun" pojemności 17.000 ton, innej łodzi udało się zatopić wielki transportowiec pojemności 12.000 ton po odłączeniu good pilnie strzeżonego konwoju.

Skuteczna akcja włoskiego lotnictwa.

Odparcie ataków aljantów na froncie alpejskim i w Afryce. — Zbombardowanie dwóch łodzi podwodnych. — Nalot na Fort Sudan i Aden.

Rzym, 14 czerwca. **Włoski komunikat wojskowy z czwartku brzmi następująco:**

Główna Kwatera armji włoskiej komunikuje:

Działalność mniejszych oddziałów zaznaczyła się na kilku odcinkach frontu alpejskiego. Próba nieprzyjaciela umocnienia się na wyżynie Salisia została odparta.

W środkowej części morza Śródziemnego liczne nieprzyjacielskie łodzie podwodne usiłowały bezskutecznie niepokoić naszą flotę. Trafiono dwie nieprzyjacielskie łodzie podwodne i jedną poważnie uszkodzono. Kontynuując swą akcję flota powietrzna zbombardowała skutecznie lotniska strefy w Tunisie. Przeprowadzono silne naloty na lotnisko Hyeres, ostrzelano z karabinów maszynowych tamtejsze samoloty z nieznacznej wysokości i zbombardowano następnie wojskowe objekty. Dalsze naloty przeprowadzono na lotnisko w Fayence, w Prowancji oraz na wojskowe objekty w Tulonie. Jeden z samolotów nie powrócił.

Ożywiona działalność wywiadowcza nad nieprzyjacielskiemi punktami oparcia. We włoskiej Afryce wschodniej odparto nieprzyjacielskie, wspierane przez czołgi ataki na nasze umocnienia graniczne na granicy egipskiej, dzięki szybkiej interwencji lotnictwa, przyczem kilka czołgów zostało zniszczonych, inne zostały uszkodzone.

We włoskiej Afryce wschodniej wojska nieprzyjacielskie, nadchodzące z Kenya, przeprowadziły rano w dniu 11 czerwca atak, poparty przez artylerję i bombowce z rejonu Moyale, który jednak został przy lekkich stratach natychmiast odparty. Wśród jeńców, wziętych do niewoli, znajduje się jeden oficer angielski i jeden podoficer.

Nasze lotnictwo zbombardowało Fort Sudan, port i lotnisko w Adenie, jak i lotnisko pomocnicze w Moyale. Dwa samoloty nie powróciły. Nieprzyjacielskie samoloty zaatakowały bezskutecznie Erytreę, przyczem jeden nieprzyjacielski samolot został zestrzelony.

Starcia wojsk angielskich z egipskiemi.

Rzym, 14 czerwca. **Starcie wojsk brytyjskich ze znajdującemi się na egipskiej granicy zachodniej nielicznemi egipskiemi oddziałami stają coraz bardziej zawzięte i częstsze.**

Według „Tribuny" doszło w pewnych koszarach na egipskiej granicy zachodniej do sporu na temat wyszkolenia między pewnym egipskim oficerem a oficerem brytyjskim, przyczem Anglik w krótkiej drodze zastrzelił swego egipskiego kolegę. Natychmiast rzucili się żołnierze egipscy na Anglików, aby pomścić śmierć swego przełożonego.

W wyniku starcia wielu żołnierzy po obu stronach zostało dużo zabitych i rannych.

Amerykański sąd o położeniu Francji.

Nowy Jork, 15 czerwca. Pod tytułem „Francuzi bliscy wyczerpania, niezdolni do obrony Paryża" ogłasza dziennik „New York World Telegram" dłuższy komunikat „United Press" z Tours, w którym, opierając się na rozmowie z reprezentantem francuskiego ministerstwa wojny, stwierdza, że niema już wątpliwości, iż Francja znajduje się **w śmiertelnem niebezpieczeństwie.** Informator autora artykułu przyznał się, że od ośmiu dni bez przestanku rozpaczliwie walczące wojska francuskie są bliskie wyczerpania i że **uporządkowany odwrót jest wobec przemożnego uderzenia wojsk niemieckich często niemożliwy.**

Wobec rozszerzenia frontu i niemożności ściągnięcia z innych odcinków nowych wojsk, ciężar spoczywający na śmiertelnie zmęczonych żołnierzach został tylko jeszcze wzmożony. Piechota francuska nie wspomagana obecnie przez zmotoryzowane oddziały jest w pełni **wydana na pastwę pancernych ataków** niemieckich, gdy po stronie niemieckiej rzucono na front tyle świeżych wojsk, iż w danej chwili wszelka kontrofensywa francuska zdaje się być wykluczoną.

Pomimo przybycia na pomoc amerykańskich bombowców pozostała przewaga przy niemieckiem lotnictwie. Sytuacja Francji — tak kończy amerykański korespondent swoje sprawozdanie — jest naprawdę tak rozpaczliwa, jak ją przedstawił premjer Reynaud w wezwaniu o pomoc do Ameryki.

Dekoracja flagowa w Niemczech.

Berlin, 14 czerwca. **Z okazji wielkiego zwycięstwa wojsk niemieckich we Francji, które zostało ukoronowane dzisiaj wkroczeniem do Paryża, jak również z okazji zwycięskiego zakończenia walki na północnym wschodzie zarządzono wywieszenie flag w całych Niemczech na przeciąg trzech dni ku czci żołnierzy.**

Pozatem Adolf Hitler zarządził bicie w dzwony na przeciąg 15 minut.

Odezwa brytyjskiego ministerstwa bezpieczeństwa.

Genewa, 14 czerwca. Ministerstwo bezpieczeństwa wysp brytyjskich wydało, według wiadomości nadeszłej tutaj z Londynu, apel do społeczeństwa, aby nie podejmowano żadnych podróży i odwiedzin przy użyciu kolei żelaznej w strefie wzdłuż zachodniego wybrzeża, względnie w pasie szerokości 35 km od tej linji.

Podpisanie niemiecko-tureckiego układu handlowego.

Ankara, 14 czerwca. We czwartek o godz. 14 podpisali w Ankarze przedstawiciele rządu tureckiego niemiecko-turecki układ handlowy. Koła dyplomatyczne przywiązują do tego faktu olbrzymie znaczenie polityczne. Widzi się w nim rozczarowanie Turcji możliwościami dostawowemi Wielkiej Brytanji, które odpowiadają niemocy angielskiej także i w zakresie dostarczenia pomocy wojskowej. Obydwie te przyczyny skłoniły Turcję, zdaniem wymienionych kół, do obrania nowej linji politycznej.

Podpisanie niemiecko-tureckiego układu handlowego zostało poprzedzone posiedzeniem rady ministrów tureckich, **na którem powzięto uchwałę utrzymania neutralnego stanowiska Turcji mimo ostatnich wydarzeń.** Jedynie w wypadku gdyby nastąpił atak na tureckie tereny, wówczas atak ten musiałby zostać odparty. Uchwała ta została zakomunikowana we czwartek dyplomatycznym kołom w stolicy Turcji, lecz nie podano jej do wiadomości publicznej. Wydaje się, że Turcja pozostaje wierną swym przyzwyczajeniom, które przewidują ukrywanie dyplomatycznych posunięć za kulisami.

Uchwała rady ministrów była oczekiwana długi czas w wielkiem napięciu. Ze strony angielskiej i francuskiej miano wywierać silny nacisk na rząd turecki, aby jednak skłonić Turcję do opowiedzenia się po stronie aliantów. Ustawicznie twierdzono na podstawie źródeł angielskich i francuskich, że nie istnieją żadne wątpliwości co do stanowiska Turcji, która znajdzie się po stronie Anglji i Francji. Tak przynajmniej jeszcze we środę przedstawiała sprawę angielska agencja Reutera z wielką pewnością siebie.

Wbrew tym oświadczeniom we czwartek **miarodajne czynniki oświadczyły, że wszystkie tego rodzaju wiadomości są bezpodstawne i zmierzają tylko do zakłócenia atmosfery.** Stosunki między urzędowemi placówkami tureckiemi a włoskiemi pozostały zupełnie normalne. Włoska komisja clearingowa, która dla naradzenia się nad odbudową włoskich długów clearingowych przebywa obecnie w Istambule, kontynuowała swoje pertraktacje we czwartek. Wprawdzie ruch okrętowy między Turcją a Włochami został chwilowo zastanowiony, lecz obecnie rozważa się możliwości **przedstawienia transportów na drogę lądową.** Kolonia włoska w Ankarze pozostała w całości na miejscu, a ze strony włoskiego konsula nie ukazały się żadne zalecenia co do zachowania się członków komisji. Jedynie ze Syrji przybyli włoscy uchodźcy, którzy udali się następnie do Włoch.

O tem, iż wpływy angielskie zostały ograniczone na blizkim wschodzie dowiadujemy się także z wiadomości z Bagdadu, według której **Irak nie zerwał stosunków dyplomatycznych z Włochami, aczkolwiek Anglja wywierała w tym kierunku wielki nacisk.**

Pierwszy pośredni komentarz do postanowienia rządu tureckiego w sprawie utrzymania neutralności Turcji zamieścił dziennik „Tan". W nawiązaniu do zobowiązań wzajemnego układu francusko-angielsko-tureckiego, który przewidywał życzenie zbrojnej pomocy ze strony Turcji na wypadek, gdyby atak włoski został skierowany na wschodnią część Morza Śródziemnego, wyjaśnia pismo, że **Włochy nie mają żadnego interesu w rozszerzeniu wojny na tę właśnie część Morza Śródziemnego.** Narazie nie da się jeszcze przewidzieć przyszłych wydarzeń, ale można przyjąć, że Włochy, o ile to tylko będzie możliwem, ograniczą swoje działania wojenne do zachodniej części Morza Śródziemnego.

Co stanie się z Gibraltarem?

(::) **Helsinki, 14 czerwca. Dziennik fiński „Hufvudstadsbladet", omawiając kwestję Gibraltaru, pisze, że musi przyjść moment, w którym stanie się on nareszcie znowu własnością Hiszpanji.**

Nie można się więc dziwić obecnie, jeżeli w chwili, kiedy resztki brytyjskiego korpusu ekspedycyjnego z wielkim trudem zdołały się przedostać na drugą stronę Kanału La Manche, pozostawiając swój cały ciężki materjał wojenny, a armja francuska została poważnie zagrożona od południa wskutek wypowiedzenia wojny przez Włochy, Hiszpanja podniesie swoje żądania w Londynie i w Paryżu.

Dziennik stwierdza dalej, że oficjalny organ falangi wysunął te żądania, stojące w sprzeczności z dotychczasową rezygnacją z Gibraltaru, a w związku z tem **neutralność Hiszpanji zdaje się wyglądać bardzo problematycznie.**

Należy się zapytać, czy jednak Hiszpanja ograniczy się do uczestniczenia w podziale łupów wojennych bez czynnego wmieszania się w wojnę. **Dla Niemiec utworzenie nowego frontu w Pirenejach przeciwko Francji mogłoby być tylko korzystne.**

Gorąca dysputa w senacie amerykańskim

(&) **Waszyngton**, 14 czerwca. W ub. środę, w czasie posiedzenia senatu związkowego doszło do niezwykle ostrej wymiany zdań w toku dyskusji na tematy polityki zagranicznej.

W czasie tej debaty oskarżył senator z ramienia stronnictwa demokratycznego Hull wiele wybitnych osobistości amerykańskich o podżeganie do wojny. Jeśli te indywidua — oświadczył z oburzeniem Hull — zechcą udać się do Europy, i tam wystąpić przeciwko Hitlerowi, to wówczas senat nie będzie im miał nic do zarzucenia, ale jeśli ludzie, którzy sami nic nie ryzykując, pchają młodzież amerykańską do wojny, w Europie, to nie można ich inaczej nazwać, jak podłymi zdrajcami ojczyzny.

Senator stronnictwa demokratycznego Sheeler zagroził, że jeśli stronnictwo zajmować będzie stanowisko przychylne udziałowi Ameryki w wojnie, to będzie zmuszony zerwać z tem stronnictwem. **Każde pociągnięcie rządu Stanów Zjednoczonych czyni wrażenie, jak gdyby kraj miał przystąpić do wojny.** Przyrzeczenie ze strony Roosevelta pomocy materjałowej tłumaczone jest w Anglji jako zamiar przystąpienia Ameryki do wojny. W związku z tem — oświadczył wkońcu Sheeler — **powinna Ameryka zdeklarować się przeciwko udziałowi w wojnie,** bowiem większość senatu związkowego nie podziela tego stanowiska i nie dopuści, by Ameryka stała się państwem wojującem. Należy więc wyprowadzić Anglję i Francję z błędnego mniemania, jakoby Ameryka miała powtórnie wysłać swą młodzież za morze na rzeź.

Ameryka szuka baz lotniczych.

Zurych, 14 czerwca. **Jak się dowiaduje „United Press" z amerykańskiego pisma armji lądowej i floty, rozpoczną wkrótce Stany Zjednoczone pertraktacje z rządem portugalskim w sprawie bazy dla lotnictwa na wyspach Cap Verde.**

Spodziewane wkrótce rozmowy będą prowadzone na tych samych zasadach, jak te, które rozpoczęto z południowo-amerykańskiemi państwami zwłaszcza z Ekwadorem. Zapowiedziane pertraktacje stoją w związku z ogłoszonem przez prezydenta Roosevelta powzięciem środków obronnych dla Stanów Zjednoczonych.

Japonja nie życzy sobie incydentów w Chinach.

Nota Japonji do prowadzących wojnę państw europejskich.

(:) **Tokio**, 14 czerwca. Sprawozdawca ministerstwa spraw zagranicznych oświadczył we środę, **że rząd japoński zwrócił się do Włoch, Anglji i Francji z prośbą o zdecydowaną i jasną odpowiedź co do zarządzeń, mających na celu uniemożliwienie zajść i incydentów między oddziałami wojskowemi państw prowadzących wojnę, przebywającemi w strefie międzynarodowej na terenie Chin.**

Jeśli odpowiedzi wspomnianych państw nie będą zadawalające, to należy oczekiwać, iż Japonja poweźmie w tej mierze zdecydowane stanowisko.

Genewa obrzucona bombami z samolotów angielskich.

Urzędowe stwierdzenie sztabu armji szwajcarskiej.

(!!) **Berno Szwajcarskie**, 14 czerwca. — **W nocy z wtorku na środę przeleciały nad brzegiem szwajcarskim jeziora Genewskiego samoloty zagraniczne, z których zrzucono szereg bomb.**

W sprawie tej, jak donosi szwajcarska agencja telegraficzna, sztab armji komunikuje, że **dochodzenia w sprawie zrzucenia bomb na terenie zachodniej Szwajcarji wykazały angielskie pochodzenie tych bomb, przyczem 7 bomb zrzucono miejscowość Renens koło Lozanny, natomiast 6 na Genewę.**

Państwowa Rada Związkowa w Genewie odbyła we środę nadzwyczajne posiedzenie, poczem rząd genewski wydał odezwę do ludności, w której dał wyraz swemu głębokiemu smutkowi i współczuciu dla ofiar bombardowania, oraz ich rodzin. **Ponadto wniesiono protest z powodu tego wypadku naruszenia praw międzynarodowych, oraz upoważniono Radę związkową do podjęcia odpowiednich kroków.**

Protest Szwajcarji do rządu francuskiego z powodu ataku bombowego nad jeziorem Bodeńskim.

(!!) **Berno Szwajcarskie**, 14 czerwca. — Polityczny departament związkowy komunikuje:

Z uwagi na to, że badania szczątków zrzuconych w dniu 5 czerwca w okolicy Kreuzlingen i Tegewilen bomb lotniczych wykazały ich francuskie pochodzenie, szwajcarskie poselstwo we Francji zostało upoważnione do wniesienia protestu do rządu francuskiego z równoczesnem zastrzeżeniem sobie praw do odszkodowania.

Minister Stucki otrzymał instrukcję co do wydania odpowiednich rozkazów, mających na celu uniemożliwienie ponownego naruszenia szwajcarskiego rejonu powietrznego przez samoloty francuskie.

Odezwa wicekróla do ludów imperjum włoskiego.

Manifestacja wierności notablów i przywódców szczepów etjopijskich.

(§) **Rzym**, 14 czerwca. Agencja Stefani donosi z Adis Abeby: Wicekról wydał do ludów imperjum włoskiego odezwę treści następującej:

„Do ludów Imperjum! W swej mowie wygłoszonej w Rzymie zapowiedział Duce fakt wypowiedzenia przez Włochy wojny Anglji i Francji. Włochy wyruszają na plac boju przy udziale wszystkich swych sił, by walczyć o sprawiedliwość i wolność wspólnie i ramię przy ramieniu ze swym wielkim sprzymierzeńcem — Niemcami.

Włosi i krajowcy! Wstępujcie do szeregów pod zwycięskiemi sztandarami silni duchowo i gotowi do poświęceń i pełni wiary i ufności, że ta walka przyniesie ostateczne zwycięstwo".

Zastępca wicekróla otrzymał liczne adresy hołdownicze od notablów i przywódców poszczególnych szczepów.

Prawa Włoch do Malty.

(::) **Rzym**, 14 czerwca. Komunikat głównej kwatery armji włoskiej doniósł o skutecznem bombardowaniu przez włoskie samoloty i okręty wojenne wyspy Malty, leżącej pomiędzy Sycylją a Afryką.

Prasa włoska jeszcze przed przystąpieniem Włoch do wojny pisała obszernie na temat praw włoskich do tej wyspy. I tak „Giornale d'Italia" w swym numerze niedzielnym podkreślała, że **nawet z angielskich dokumentów wynika, iż Malta była zawsze włoska.** Nie pomogą tu żadne fałszowania historji, jakiemi posługują się z zamiłowaniem dzienniki angielskie. **Faktem jest bowiem, że przez przeszło trzy wieki dynastja sycylijska rządziła Maltą, a również rycerze maltańscy po wypędzeniu z tej wyspy znaleźli schronienie we Włoszech, celem kontynuowania swej walki przeciwko Turcji.**

Po przejściowem zawładnięciu Maltą przez Francję i Anglję, rycerze maltańscy, z pomocą króla Sycylji, mogli znowu powrócić na stałe na Maltę. Również komisarze angielscy w ubiegłym stuleciu zapewniali przy każdej sposobności, że **Malta cieszy się pełnią swobód, i że jej włoski charakter rozwija się bez żadnych przeszkód.**

Gdy jednak Maltańczycy zaprotestowali przeciwko przemienieniu ich wyspy w bazę morską, nagle oświadczono kategorycznie, że Malta nigdy nie była włoska. To są fakty, których żadne łamańce historyczne dzienników angielskich nawet najbardziej miarodajnych nie są w stanie zmienić.

Powołany do życia w tych dniach w Rzymie komitet wyzwolenia Malty odbył posiedzenie, w czasie którego doszło do żywiołowych manifestacyj ku czci faszystowskich Włoch i za zjednoczeniem Malty z Włochami. W szeregu miast włoskich powstają masowo koła lokalne tego komitetu. Pierwsze takie koło zostało już założone w Medjolanie.

Równocześnie dzienniki podkreślają niezwykły sukces rozpoczętej w dniu 5 czerwca ofenzywy niemieckiej, która pozwoliła wojskom niemieckim zbliżyć się pod Paryż na odległość, widoczną ze szczytu wieży Eiffla.

Upragniona przez Francję wojna — oświadcza „Tevere" — przyniosła republice takie skutki, na jakie sama sobie zasłużyła. Anglja [illegible] się jeszcze. Wierna bowiem swym tradycjom wojennym Anglja pozostawiła swą sojuszniczkę na łasce losu w chwili największego niebezpieczeństwa, sama zaś przerzuciła i skoncentrowała swe siły wojskowe na morzu Śródziemnem. „Tevere" podkreśla, że tu mamy do spełnienia wielkie zadanie. **Ani jeden okręt, ani jeden punkt obronny angielski nie mogą pozostać całe.** Włochy zgotują Anglji taki los, na jakiAlbion — prowokując wojnę — sam sobie zasłużył. „Sprzymierzone armje Włoch i Niemiec, każda na swem stanowisku uzupełniając i dopełniając się wzajemnie, wypiszą nową historję sprawiedliwości, przyczyniając się tem samem do zapewnienia pokoju na całe stulecia".

Oczy Moskwy zwrócone są ku Zachodowi.

(§§) **Moskwa**, 14 czerwca. **Decydujące sukcesy, uzyskane przez wojska niemieckie w północnej Francji, odbiły się bardzo silnem echem w prasie sowieckiej.**

„Wojska niemieckie zbliżają się do Paryża" — pod takim tytułem zamieszczają dzienniki moskiewskie przegląd ostatnich wydarzeń na placach boju.

Ogromne wrażenie wywołał podany natychmiast we środę przez radjo moskiewskie komunikat naczelnej komendy wojsk niemieckich, który, jak zwykle, transmitowano na czele wszystkich doniesień o wydarzeniach wojennych. Zajęcie Rouen i Reims, oraz dotarcie wojsk niemieckich na środkowym odcinku frontu na 20 km od Paryża, każą wnioskować, że sytuacja stolicy Francji jest niezwykle poważna.

Również rozpoczęcie operacyj wojennych na morzu Śródziemnem śledzi prasa sowiecka z naprężeniem i uwagą. Pod sensacyjnemi tytułami i ilustrując tekst szkicami nowych terenów wojennych, dzienniki sowieckie przynoszą pierwsze doniesienia o rozpoczęciu walk na morzu Śródziemnem i w Afryce. Pisma te podają również dosłownie pierwszy włoski komunikat wojenny.

Nowi ambasadorowie Anglji i Francji przybyli do Moskwy.

(§§) **Moskwa**, 14 czerwca. Według informacyj Agencji „Tass" w dniu 12 czerwca przybyli do Moskwy nowomianowani ambasadorowie Anglji — Stafford Cripps i Francji — Labonne.

Gen. Soddu zastępcą szefa sztabu generalnego.

(!!) **Rzym, 14 czerwca. Mussolini powierzył gen Soddu stanowisko zastępcy szefa sztabu generalnego, a nadto zarządził, by szef sztabu generalnego milicji faszystowskiej był podporządkowany szefowi sztabu armji, marszałkowi Badoglio.**

Ewakuacja dzieci z Londynu.

Sztokholm, 14 czerwca. We wczesnych godzinach porannych we czwartek rozpoczęto **ewakuację 120.000 dzieci z Londynu.** Cała akcja potrwa pięć dni. Każdego dnia wyrusza ok. 30 pociągów specjalnych z dziećmi z Kornwalji, Devonshire, Sommerset i Walji. Przyjmuje się jednak, że **ewakuowanie tych 120.000 dzieci jest niewystarczającem,** gdyż według danych statystycznych w Londynie znajduje się ok. 300.000 dzieci, które w miarę postępów akcji wojennej będą musiały być z Londynu usunięte.

Pierwotny plan rządu angielskiego wywiezienia kobiet na tereny zamorskie — jak to niedawno temu oświadczył minister dla dominjów — został zaniechany, ponieważ zdaniem angielskich rzeczoznawców **brak jest odpowiedniej ilości okrętów, aby przeprowadzić tak olbrzymią ewakuację.** Pozatem flota angielska nie dysponuje tak znaczną ilością okrętów wojennych, aby mogła się podjąć ochrony takiego transportu.

Rzymska prasa omawia ostatnie sukcesy i nowe zadania Włoch.

(§) **Rzym**, 14 czerwca. **Południowe dzienniki rzymskie zamieszczają w sensacyjnej formie wiadomości o nowych sukcesach wojsk włoskich i niemieckich, podnosząc w szczególności fakt zbombardowania jednej z najsilniejszych fortec Tunisu — portu Bizerty, francuskiego portu wojennego Tulonu. Jak również storpedowania na morzu Śródziemnem jednego krążownika i nieprzyjacielskiego statku-cysterny pojemności 10 tys. ton.**

Ambasador Sato o swych wrażeniach z Włoch.

(!) **Medjolan**, 14 czerwca. Ambasador Sato, kierownik japońskiej delegacji, która w ostatnich tygodniach podróżowała po Włoszech, przed opuszczeniem kraju przyjął w Wenecji przedstawiciela Agencji Stefani, któremu udzielił wywiadu na temat przeżytych wrażeń.

Sato z wielkiem zadowoleniem wyraził się o serdeczności, z jaką delegacja była podejmowana we wszystkich miastach Włoch. Dał on wyraz swemu zadowoleniu z powodu wyróżnienia delegacji, która uzyskała audjencję u króla i Mussoliniego.

"Z naszych odwiedzin uwozimy głębokie uznanie i podziw dla tych, którzy kierują losami faszystowskich Włoch. Uprawnia ich do tego dzieło, jakie urzeczywistniła faszystowska rewolucja w ciągu 18 lat. Uważamy za swój obowiązek zbliżyć do siebie nasze obydwa narody i w Japonji pielęgnować obecnie rozpoczętą akcję. Żywimy dla narodu włoskiego najgłębszą sympatję".

Litewski premjer Merkis o swej podróży do Moskwy.

(!!) **Kowno**, 14 stycznia. **Litewska agencja telegraficzna w krótkiej informacji przynosi pierwsze doniesienie o celach niespodziewanej podróży litewskiego premjera Merkisa do Moskwy i jego niezwykle szybkiego powrotu w ubiegłą środę.**

Wspomniana agencja komunikuje, iż premjer, po swym powrocie ze stolicy zaprzyjaźnionej z Litwą Unji sowieckiej, wyrażał się z zadowleniem o osiągniętych wynikach. W Moskwie odbył on z Mołotowem prowadzone w duchu wzajemnego zrozumienia wyczerpujące rozmowy na temat wynikłych w ostatnich czasach aktualnych zagadnień, jak również w sprawach dotyczących wzajemnych stosunków.

W końcowych rozmowach ze strony litewskiej udział brali również minister spraw zagranicznych Urbszysz i generał Reklaitis, którzy pozostają jeszcze w Moskwie celem omówienia niektórych zagadnień.

Miljon uchodźców z Belgji i Francji otrzyma schronienie w Hiszpanji?

(") **Madryt**, 14 czerwca. **Przybywający z Francji do granicy hiszpańskiej Belgowie coraz bardziej uskarżają się na trudną do zniesienia sytuację zamieszkałych na terenie Francji względnie tamże zbiegłych obywateli belgijskich.**

Dzieje się to mianowicie z tego powodu, iż we Francji rozpowszechniana jest opinja jakoby belgijska armja powinna ponosić odpowiedzialność za niepowodzenia wojsk francuskich. Z tego też ludność francuska wyładowuje swą złość na Belgach. I tak doszło w Paryżu do napaści na belgijskich uchodźców, którym nikt nie chciał przyjść z pomocą.

Jak wiadomo, rząd francuski miał się zwrócić do Hiszpanji z prośbą o udzielenie zezwolenia dla ok. miljona uchodźców z Belgji i Francji północnej na prawo pobytu w Hiszpanji. Rząd hiszpański jednak nie wyraził na to swej zgody.

Bank francuski przeniósł się do Saumur.

(§) **Genewa**, 14 czerwca. Według doniesienia francuskiego „Journal Offiziel“ — siedzibą Banku Francji stała się miejscowość Saumur, położona w departamencie Loary.

Ochronne strefy na wodach południowej Ameryki.

Sztokholm, 14 czerwca. Donoszą z Rio de Janairo, że wydział panamerykański wystąpił z kilkoma projektami w sprawie stworzenia na wodach różnych południowo amerykańskich stref ochronnych.

W strefach tych dopuszczona jest żegluga handlowa, natomiast zakazane są wszelkie akty wojenne. Floty państw wojujących otrzymały ostatnio zezwolenie na opuszczenie portów jedynie wtedy, gdy złożyły pełne gwarancje, iż stosować się będą do odnośnych przepisów.

Na wypadek, gdyby strefy ochronne zostały przez jedno z państw wojujących naruszone, miałaby dana republika południowo-amerykańska zbadać całe zajście i zwrócić się do tego pństwa z odpowiednią reklamacją.

Podjęcie regularnej komunikacji pocztowej między Finlandją a Unją Sowiecką.

Helsinki, 14 czerwca. W ostatnich dniach podjęto regularną komunikację pocztową z Unją Sowiecką. Przesyłki lotnicze kierowane są przez Tallin i Rygę. Dalej komunikują, **że nastąpiło również podjęcie komunikacji pocztowej do Holandji.** Za przesyłki, adresowane do Anglji, Francji i ich kolonij oraz dominjów poczta fińska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności.

Dobrowolna służba pracy w Norwegji.

Oslo, 14 czerwca. Norweska rada narodowa, obradująca obecnie pod przewodnictwem prezesa rządu Christensena postanowiła wprowadzić dobrowolną organizację pracy, do której zarządu weszłoby wiele znanych osobistości norweskich.

Głównem zadaniem tej nowej organizacji będzie przyczynienie się do odbudowy Norwegji, jak również do wzmożenia produkcji drzewnej i żywnościowej. Kierownictwo wydziału tej organizacji oddano podsekretarzowi stanu w ministerstwie rolnictwa Einar Solheim, który oświadczył ostanio, że nowa organizacja pracy przystąpi w najkrótszym czasie do dzieła.

Włochy wprowadzają czas letni.

Rzym, 14 czerwca. Włochy wprowadzą jeszcze w bieżącym tygodniu czas letni. Według urzędowego komunikatu wszystkie zegary we Wolszech mają być przesunięte w nocy z piątuk na sobotę o jedną godzinę naprzód. W ten sposób czas włoski zostanie uzgodniony z czasem, obowiązującym obecnie w Niemczech.

Król Karol II. interwenjuje w Ankarze

Bukareszt, 14 czerwca. Ambasador rumuński w Ankarze doręczył rządowi tureckiemu pismo, w którem król rumuński **wyraża życzenie, aby Turcja wobec nowego położenia na morzu Śródziemnem utrzymała dalej swoje stanowisko neutralne.** Agencja „Transocean“ dobrze poinformowana w kołach dyplomatycznych donosi, że również pozostali członkowie **antanty bałkańskiej Jugosławja i Grecja w tym samym duchu usiłowali wpłynąć w Ankarze.** Przystąpienie do wojny Italji zaskoczyło, jak tutejsze komunikaty donoszą, okręty aljanckie na Czarnem morzu. Dziesięć statków handlowych angielskich, trzy lub cztery francuskie i cztery włoskie **pozostają jeszcze na tamtejszych wodach. W wypadku gdyby okręty handlowe mocarstw zachodnich usiłowały wyjść z morza Czarnego przez cieśninę Dardanelską w morze Śródziemne, byłyby narażone na spotkanie floty włoskiej, która czuwa na straży w swojej bazie, na wyspach Dodekaneskich.**

Stosunki dyplomatyczne między Italją a Egiptem nie zostały zerwane.

Rzym, 14 czerwca. **Pomimo oświadczenia rządu egipskiego, że zrywa stosunki dyplomatyczne z Włochami, koła rządowe włoskie oświadczyły dzisiaj, że oficjalne potwierdzenie tegoż zerwania dotąd nie nadeszło do Rzymu.**

Naczelny redaktor Leopold Reischer. Redaktor odpow.: Bruno Hamann. Redakcja: Kattowitz, Emmastr. 12, tel. 352-32. — Administracja Kuhlow & Hlawski, Sosnowitz, Hauptstrasse 28, tel. 612-24. Oddziały: Bendzin, Hallenstrasse 1, Dąbrowa, Hauptstrasse 8, Zawiercie, Adolf-Hitlerstrasse 2.

OGŁOSZENIE

dot. zatrudnienia pracowników umysłowych i robotników.

Począwszy od poniedziałku dnia 10. 6. 1940 w obrębie Arbeitsamtu Sosnowitz, — włącznie z Oddziałami Bendzin i Dombrowa, nowoprzyjęcia robotników i pracowników umysłowych mogą nastąpić li-tylko wówczas, o ile takowi przedłożą Książeczki Pracy wystawione przez Arbeitsamt Sosnowitz.

Jednocześnie wszyscy pracodawcy jak i posiadacze Książeczek Pracy są zobowiązani do zgłaszania przepisami przewidzianych zmian. Objaśnienia dla posiadaczy Książeczek jak i przedsiębiorców, znajdujące się na stronie 32 Książeczki, wskazują jakie zmiany winne być zgłaszane. Na dokładne przestrzeganie pow. przepisów zwraca się spec. uwagę.

Formularze dotyczące przyjęcia i wymeldowania z pracy można otrzymać w Miejscowej Kasie Chorych Sosnowitz — Hauptstrasse. Takowe po wypełnieniu należy zwracać z przebitką przesłać Miejscowej Kasie Chorych.

Formularze dla właścicieli Książeczek, którzy nie są członkami Miejscowej Kasy Chorych i pracowników umysłowych, za których nie opłaca się składek na rzecz ubezpieczenia na wypadek bezrobocia, jak również formularze dotyczące: zmian miejsca zamieszkania, nazwiska, zajęcia i przeniesienia, można otrzymać w Arbeitsamt Sosnowitz lub w Oddziałach Bendzin i Dombrowa.

Informacyj udziela Arbeitsamt.

Niezastosowanie się do powyższych przepisów o Książeczce Pracy podlega karze.

Sosnowitz, dnia 1 czerwca 1940 r.

Arbeitsamt Sosnowitz
(—) Dr. Holle

155

Ogłoszenie

dot. odprowadzenia podatku obywatelskiego w okręgu miejskim Sosnowitz.

Według rozporządzenia o potrąceniu podatku obywatelskiego doręczono w tych dniach pracownikom nakaz pobrania podatku.

Pracownicy zobowiązani są powyższy nakaz natychmiast przedłożyć pracodawcy. Wszyscy ci pracownicy, którzy nie otrzymali jeszcze nakazu pobrania podatku, powinni niezwłocznie ubiegać się o wypełnienie tegoż w ratuszu, pokój nr. 19, z równoczesnem podaniem dochodu. Powyższe dotyczy przedewszystkiem także pracowników, zamieszkujących w Sosnowitz, a pracujących poza okręgiem miejskim Sosnowitz. Podatek obywatelski za rok 1940 zostanie potrącony wszystkim osobom, zamieszkałym w dniu 23 grudnia 1939 r. w Sosnowitz.

Zwraca się uwagę, że leży w interesie pracownika, aby ubiegał się o natychmiastowe wystawienie nakazu pobrania podatku, ponieważ kto do dnia 30 czerwca 1940 r. nie posiada powyższego nakazu płacić będzie 3 od sta, jako podatek obywatelski. Procent ten jest w każdym wypadku będzie wyższym od stopy ustanowionej, jako podatek obywatelski.

Pracodawcy w najbliższych dniach otrzymują specjalne ogłoszenie, z którego wynika dalsze postępowanie. Obowiązkiem pracodawców jest upomnienie pracowników o wczesne oddanie nakazu pobrania podatku, gdyż w przeciwnym wypadku po 30 czerwca 1940 r. potrącać 3% poborów, jako podatek obywatelski. Pracowników, którzy nie otrzymali nakazu pobrania podatku, ponieważ dochód ich leży poniżej granicy wolnej, pracodawcy powinni natychmiast po przekroczeniu poborów granicy wolnej zgłosić z podaniem miesięcznej pensji w urzędzie skarbowym (Finanz- und Steuerverwaltung Abt. G/L Bürgersteuer), aby ten mógł wystawić odpowiedni nakaz pobrania podatku. Granica wolna wynosi przy poborach miesięcznych 33,35 RM, przy poborach tygodniowych 7.80 MR.

Nakaz o wymiarze podatku obywatelskiego dla zawodów wolnych zostanie osobom, trudniącym się tym zawodem, w najbliższych dniach doręczony.

Sosnowitz, dnia 6 czerwca 1940 r.

Der Oberbürgermeister
Schönwälder
M. d. R.

156

Rozporządzenie policyjne

o rozszerzeniu zarządzenia policyjnego z dnia 28 listopada 1939 r. dotyczące godzin sprzedaży w handlu.

Na podstawie rozporządzenia strefy wojskowej Oberschlesien — Chef der Zivilverwaltung — o wykonywaniu władzy policyjnej z dnia 24 października 1939 r. (Verordn. B. Nr. 21 z dnia 24. X. 1939 r.) rozporządza się niniejszym co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie dotyczące godzin sprzedaży w handlu obowiązujące dla okręgu miejskiego i wiejskiego Kattowitz i Königshütte z dnia 23. XI. 1939 r. (Reg. Amtsblatt 1940 Nr. 2), które weszło w życie dnia 25 listopada 1939 r. rozciąga się niniejszym także na okręg Sosnowitz, z okręgiem miejskim Sosnowitz oraz gminami Czeladź, Bendzin, Dombrowa-Górnicza, Niwka, Zagórze i Strzemieszyce (za wyjątkiem miejscowości Gołonóg, Strzemieszyce Małe i Zombkowitz) powiatu bendzińskiego.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w prasie.

Kattowitz, dnia 21 maja 1940 r.

Der Polizeipräsident
des ostoberschlesischen Industriegebietes
in Kattowitz
I. V.
Weber.

157

Der Landrat
L. VI. Kult. 101 Nr. 52.

Bendzin, dnia 3 Juni 1940.

Ogłoszenie

Z dniem 17 czerwca br. zostaną otwarte polskie szkoły powszechne w powiecie bendzińskim. Wzywa się przeto wszystkich rodziców i prawnych opiekunów dzieci podlegających obowiązkowi szkolnemu a więc w wieku od 7 do 14 lat do wysłania dzieci do regularnego nauczania szkolnego.

Dzieci żydowskie są wykluczone od nauki w tych szkołach.

Der Landrat
I. A.
Kamphausen.

153

Ogłoszenie

dot. ewidencji psów.

Kto na terenie gminy miasta Sosnowca jest w posiadaniu psa, zobowiązany jest do zapłacenia rocznego podatku od psów. Ewidencja psów przeprowadzona zostanie według stanu na dzień 1 czerwca 1940. Wszyscy posiadacze psów, którzy w dniu 1 czerwca 1940 r. byli wzgl. jeszcze dzisiaj są w posiadaniu psa, zobowiązani są do wypełnienia listy według podanego wzoru. Listę wypełnić należy dokładnie i sumiennie. Kto udziela fałszywych informacyj, ukarany zostanie za uchylenie się od płacenia podatku. Zgodność poniższych danych zaświadcza właściciel domu wzgl. jego zastępca, jak również posiadacz psa. Listę odbierze się w ciągu 3 dni, należy takową więc natychmiast wypełniać.

Sosnowitz, dnia 6 czerwca 1940 r.

Der Oberbürgermeister
Schonwalder
M. d. R.

Ogłoszenie

dot. zameldowania zakładów przemysłowych.

Wszyscy właściciele przedsiębiorstw przemysłowych winni na podstawie ogłoszonego zarządzenia zgłosić osobiście istnienie ich zakładów w przeciągu tego miesiąca od godziny 8—12-tej w ratuszu, I piętro, a mianowicie:

Litery od A—J pokój 23
Litery od K—Q pokój 24
Litery od R—Z pokój 25

Ze sobą należy przynieść: 1) kartę rejestracyjną, która będzie zatrzymana, a na jej miejscu wręczy się zaświadczenie zameldowania przedsiębiorstwa. 2) dowód osobisty.

Właścicielom zakładów przemysłowych zwraca się uwagę na to, aby zgłoszenie dokonać wcześnie, żeby na końcu miesiąca nie powstał zbyt wielki tłok.

Sosnowitz, dnia 4 czerwca 1940 r.

Der Oberbürgermeister
Schönwalder
M. d. R.

Obwieszczenie

dotyczące cen jarzyny.

Dla okręgu regencyjnego Kattowitz będą w oparciu o maksymalne ceny produktów okręgu regencyjnego Oppeln następujące ceny na jarzyny ustalone:

Buraki	po 50 k	RM 5.—
Ogórki	" " "	" 50.—
Rabarbar czerwony	" " "	" 7.—
" zielony	" " "	" 6.—
Marchew, mała okrągła lub podłużna	" " "	" 10.—
Szpinak liściasty	" " "	" 12.—
" korzenny	" " "	" 7.—
Brukiew żółta	" " "	" 5.—
Selery bulwy, gatunek a)	" " "	" 16.—
" " " b)	" " "	" 12.—
Sałata polowa (ogrodowa)	za 100 szt.	" 5.—
Rzodkiewki		
a) polowe (ogrodowe) wiązanka po 15 szt.	za 100 wiązanek	" 5.—
b) inspektowa wiązanka po 10 sztuk	za 100 wiązanek	" 6.—
Rzepa letnia (sople lodowe)		
a) polna (ogrodowa) wiązanka po 15 szt.	za 100 wiązanek	" 7.—
b) inspektowa wiązanka po 15 sztuk	za 100 wiązanek	" 9.—
Rzepa zimowa	[illegible] 50 [illegible]	" 6.—
Salsefia	[illegible]	" 25.—
Pietruszka bez naci	" " "	" 13.—
Zielona pietruszka, wiązanki po 100 gr.		" —.15
Szczypiorek wiązanki po 100 gr.		" —05
Pora	za 50 kg	" 18.—
Kalarepa (inspektowa)		
gatunek a) ponad 5 cm śr. wiąz. po 10 szt.		" 60.—
od 3—5 cm śr. wiąz. po 10 szt.		" 60.—
poniż. 3 cm śr. wiąz. po 10 szt.		" —.50
gatunek b)	za 10 sztuk	" —.30
Kalafiory		
gatunek a) ponad 150 mm średnicy		" 75.—
" b) " 150 " "		" 60.—
" a) " 130 " "		" 60.—
" b) " 130 " "		" 50.—
" a) " 100 " "		" 50.—
" b) " 100 " "		" 40.—
" a) " 80 " "		" 40.—
" b) " 80 " "		" 30.—
Szparagi gatunek I.	za 50 kg	" 50.—
" II.	" " "	" 45.—
" III.	" " "	" 35.—
" IV.	" " "	" 25.—
niebieskie	" " "	" 40.—
łamane	" " "	" 25.—
czubki	" " "	" 60.—

Powyższe ceny obowiązują od 3 czerwca 1940 do 9 czerwca 1940 r.

Sosnowitz, den 1 Juni 1940.

158 **Der Oberbürgermeister.**

Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń nie przyjmujemy żadnej odpowiedzialności.